

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9Csp/42/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125202813
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2025:8125202813.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobkyne 1. A. B. C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. E. XX, 080 01 Prešov žalobkyne 2. C. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. E. XX, XXX XX B. právne zastúpené: JUDr. Mgr. Radim Komka, LL.M., advokát, so sídlom Hlavná 27, 080 01 Prešov, IČO: 41 343 859 proti žalovanému: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava-Ružinov, IČO: 31 335 004 právne zastúpený: KUBINEC & PARTNERS advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Skuteckého 6, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 851 574 o určenie, že úveru je bezúročný a bez poplatkov, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

I. U r č u j e , že úver zo Zmluvy o medziúvere a stavebnom – spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 13.06.2011, je bezúročný a bez poplatkov.

II. U r č u j e , že zmluvné podmienky uvedené v Zmluve o medziúvere a stavebnom – spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 13.06.2011 v

- čl. II. Čerpanie, úročenie, doba splatnosti, splácanie medziúveru a stavebného úveru a ďalšie podmienky, v časti Medziúver: bod 6. v znení:

„Veriteľ je oprávnený uspokojiť z mesačnej splátky úrokov z medziúveru prednostne sankčné úroky a poplatky.“

- v čl. II. Čerpanie, úročenie, doba splatnosti, splácanie medziúveru a stavebného úveru a ďalšie podmienky, v časti Stavebný úver: bod 2. v znení:

„Veriteľ je oprávnený uspokojiť z mesačnej splátky svoje pohľadávky v nasledovnom poradí: sankčné úroky, poplatky, úroky a istinu.“

- čl. V. Práva a povinnosti zmluvných strán, v znení:

„Dlžník najmä: 5. písomne a bez zbytočného odkladu informovať veriteľa o všetkých zmenách skutočností, týkajúcich sa dlžníka, ktoré boli veriteľovi oznámené v lehote do čiastočného alebo úplného vyplatenia medziúveru, prípadne boli podmienkou na jeho schválenie (získanie), najmä o zmene výšky príjmu, zmene majetkových pomerov, zmenách týkajúcich sa založenej nehnuteľnosti, zmene adresy trvalého resp. prechodného pobytu a zmene osobného stavu. Zároveň sa dlžník zaväzuje oznámiť veriteľovi všetky zmeny týkajúce sa osôb a majetku prípadne iných skutočností, ktoré by mohli mať vplyv na hodnotu zábezpeky, ktorou bol jeho záväzok zabezpečený. V prípade, že veriteľovi nesplnením tejto povinnosti vznikne akákoľvek škoda, zaväzuje sa túto uhradiť v lehote a na účet určený veriteľom.“

- čl. VI. Omeškanie, v znení:

„2. Ak je dlžník v omeškaní so splátkou, má veriteľ právo účtovať si 3% p. a. úrok pri stavebnom úvere a 5 % p. a. úrok pri medziúvere z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu zo zameškaných splátok. V prípadoch uvedených v odseku 3., čl. VI. tejto zmluvy má veriteľ právo účtovať si pri stavebnom úvere 3% p. a. úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu a pri medziúvere 5 % p. a. úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu.“

- čl. VII. Odstúpenie od zmluvy, bod 10. v znení:

„V prípade odstúpenia od tejto zmluvy sa splatná istina, nezaplatené úroky a poplatky zúčtujú do jednej sumy, ktorá sa ďalej úročí v súlade s touto zmluvou.“

- čl. VIII. Záverečné ustanovenia, bod 3. v znení:

„Zmluvné strany súhlasia s tým, že pre spory z bankového obchodu, vzniknuté medzi veriteľom a dlžníkom v súvislosti s touto zmluvou je v prípade, že veriteľ uzatvorí s dlžníkom rozhodcovskú zmluvu príslušný Stály rozhodcovský súd Asociácie bánk so sídlom v Bratislave.“

- čl. VIII. Záverečné ustanovenia, bod 6. v znení:

„Dlžník, resp. dlžníci vyhlasujú, že pri práve na peňažné plnenie z tejto zmluvy, práve na vrátenie celého zostatku úveru v zmysle čl. VI. ods. 2 tejto zmluvy a čl. VII., práve na vrátenie bezdôvodného obohatenia po odstúpení od tejto zmluvy v zmysle § 401 Obchodného zákonníka predlžujú zákonnú premlčaciu dobu na 10 rokov od doby, keď začne prvý raz plynúť. Ak je záväzok zabezpečený ručiteľom, ručiteľ berie na vedomie, že sa voči nemu právo veriteľa nepremlčí pred premlčaním práva voči dlžníkovi.“

- čl. VIII. Záverečné ustanovenia, bod 8. v znení:

„Veriteľ má právo použiť peňažné prostriedky na všetkých účtoch dlžníka k započítaniu akýchkoľvek svojich pohľadávok, ktoré má voči dlžníkovi, t. j. aj pohľadávok nespliatných alebo premlčaných.“ sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

III. Žalobu v časti o určenie, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o medziúvere a stavebnom spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 13.06.2011 3 v

- čl. I. Predmet a účel zmluvy, bod 1. Základné podmienky, v znení: „ Poplatky a súvisiace náklady:

„Výška poplatku za spracovanie úveru, výška poplatku za vedenie účtu stavebného sporenia/stavebného úveru, výška poplatku za vedenie účtu medziúveru, poplatky pri nesplnení povinnosti podľa tejto zmluvy a ostatné poplatky za služby a úkony, ktoré je dlžník povinný hrať podľa aktuálneho Sadzovníka poplatkov v súlade s ustanovením čl. VIII. body 1 a 2 tejto zmluvy a čl. XXIII. bod 5 VPSS.“ a

- čl. V. Práva a povinnosti zmluvných strán, v znení:

„Dlžník najmä: Dlžník sa zaväzuje v súvislosti s preverením, či dlžník nemá k veriteľovi osobitný vzťah v zmysle § 35 odsek 4 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách, v znení noviel, poskytnúť veriteľovi osobitný vzťah k veriteľovi je dlžník povinný okamžite splatiť veriteľovi celú dlžnú sumu, vrátane úrokov za celú dohodnutú dobu úveru, a to ku dňu, keď sa veriteľ dozvedel o nepravdivosti sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami, z a m i e t a .

IV. Ž a l o v a n ý j e p o v i n n ý zaplatiť každej zo žalobkyň náhradu trov konania v rozsahu 100% a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške týchto trov.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou došlou súdu dňa 11.04.2025 sa žalobkyne domáhali po a) určení, že úver je bezúročný a bez poplatkov, b) určení neprijateľnosti zmluvných podmienok.

1.1. V žalobe uviedli, že so žalovanou uzatvorili spotrebiteľskú zmluvu. Ide o zmluvu o medziúvere a stavebnom-spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.06.2011, na základe ktorej im mala žalovaná poskytnúť medziúver vo výške 20 000 Eur.

Žalobkyne majú za to, že túto zmluvu o medziúvere je potrebné posudzovať podľa noriem spotrebiteľského práva a to najmä podľa zákona o spotrebiteľských úveroch účinných v čase uzatvorenia zmluvy. Aj účastníci zmluvy v nej samotnej v článku VIII. Záverečné ustanovenia bod 11. uviedli, že sa riadia zákonom o spotrebiteľských úveroch.

Keďže zmluva sa má spravovať aj zákonom o spotrebiteľských úveroch majú žalobkyne za to, že táto uvádza zavádzajúco a netransparentne obligatórne náležitosti zmluvy požadované zákonom č. 129/2010 Z.z. Podľa ich názoru zmluva uvádza zavádzajúco alebo netransparentne dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 9 ods.2 písm. f/ zák. o spotrebiteľských úveroch), celkovú výšku spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. g/ zák. o spotrebiteľských úveroch), ročnú percentuálnu mieru nákladov, pričom je potrebné uviesť všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov (§ 9 ods. 2 písm. j/ zák. o spotrebiteľských úveroch).

V zmluve je uvedené, že doba trvania medziúveru/stavebného úveru v rokoch je 18,90. Tento údaj žalobkyne považujú za nejasný, pretože nie je zjavné kedy má byť zaplatená posledná splátka, aby si spotrebiteľ mohol preveriť RPMN.

Žalovaná v zmluve uviedla, že celková výška úveru je 20 000 Eur, avšak vyplatená im bola suma 19 870 Eur. Výška úveru bola znížená o sumu poplatku za vedenie účtu medziúveru vo výške 25 Eur a poplatku za poskytnutie SU/MU vo výške 130 Eur, čo vyplýva aj z výpisu z účtu medziúveru.

Čo sa týka predpokladov pre výpočet RPMN v zmluve je uvedené, že predpoklady použité na výpočet RPMN sú uvedené v prílohe č. 2 k tejto zmluve. Žalobkyne majú za to, že príloha č.2 k tejto zmluve neobsahuje predpoklady pre výpočet RPMN, tak ako to vyžaduje rozsudok SdEÚ sp.zn. C-677/23.

Keďže podľa žalobkyní sporná zmluva neobsahuje vyššie uvedené zákonom požadované údaje, treba poskytnutý úver požadovať za bezúročný a bez poplatkov.

Právny záujem na určení bezúročnosti a bezpoplatkovosti je podľa žalobkyní daný § 11 ods. 4 zák. č.129/2010 Z.z.

V ďalšej časti žaloby sa žalobkyne zaoberajú zmluvnými podmienkami s tým, že majú za to, že 10 týchto zmluvných podmienok má neprijateľný charakter.

2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním zo dňa 20.05.2025 (č.l.74-78), v ktorom uviedol, že žalobu považuje za nedôvodnú a navrhuje ju zamietnuť.

2.1. Vo svojom vyjadrení sa žalovaný najprv zaoberá právnym režimom zmluvy a má za to, že táto nepodlieha zákonu o spotrebiteľských úveroch a aplikuje sa na ňu zákon o stavebnom sporení.

2.2. Pokiaľ ide o vytýkané nedostatky a teda dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru má za to, že vyjadrenie v zmluve, a to trvanie medziúveru/stavebného úveru v rokoch ako 18,90 považuje za dostatočné, keďže z toho možno jednoznačne určiť dobu trvania medziúveru, pričom v zmluve o úvere je uvedená aj konečná splatnosť medziúveru/stavebného úveru a to do 31.05.2030. Podľa názoru žalovaného zmluva o úvere nemusí nevyhnutne výslovne uvádzať dĺžku trvania zmluvy, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou určiť túto dĺžku, pričom poukazuje na rozsudok SdEÚ vo veci C-677/23.

Pokiaľ ide o namietanie výšky spotrebiteľského úveru v zmluve je jednoznačne uvedené, že poplatok za spracovanie medziúveru je splatný pri prvom poukázaní finančných prostriedkov medziúveru tak, že celková výška poukazovaných finančných prostriedkov bude o tento poplatok znížená, s čím žalobkyne podpisom zmluvy vyjadrili súhlas a preto má za to, že aj náležitosť správneho uvedenia výšky spotrebiteľského úveru bola dodržaná.

Vo vzťahu k absencii predpokladov pre výpočet RPMN žalovaný poukazuje na prílohu č. 2 k tejto zmluve, na ktorú je odkaz aj v zmluve samotnej, pričom zmluva a táto príloha tvoria neoddeliteľný celok a preto má za to, že aj táto náležitosť bola splnená.

Pokiaľ ide o námietku týkajúcu sa neskúmania bonity žalobkyní, žalovaný uvádza, že túto povinnosť splnil a predkladá o tom doklady. Tu si súd dovoľí poznámku vo vzťahu k prvému odseku nachádzajúcemu sa pod bodom III. tohto vyjadrenia, kde žalovaný popiera svoje predchádzajúce tvrdenia o tom, že zmluvný vzťah nemožno normovať aj podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, keď výslovne uvádza „Žalovaný uvádza, že splnil povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona o spotrebiteľských úver, a to tak, že na posúdenie bonity žalobkyní disponoval nasledujúcimi podkladmi.“

Žalovaný sa zároveň vyjadruje aj k jednotlivým zmluvným podmienkam, pričom vyjadrenie k tejto časti žaloby bude uvedené pri jednotlivých zmluvných podmienkach.

3. K vyjadreniu žalovaného žalobkyne využili možnosť repliky, ktorá sa nachádza na č.l. 127-128 spisu. Vo vzťahu k namietanému nedostatku celkovej výšky spotrebiteľského úveru odkazujú na rozsudok SdEÚ C-280/24. Majú za to, že poníženie úveru o poplatok a spracovanie medziúveru okrem iného zároveň znamená, že bola nesprávne vypočítaná RPMN.

Rovnako ďalej zotrvávajú na tom, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity.

Pokiaľ ide o neprijateľné zmluvné podmienky majú za to, že tvrdenie o ich neprijateľnosti žalovaný žiadnym spôsobom nevyvrátil.

4. Žalovaný využil možnosť dupliky a to podaním zo dňa 09.07.2025 (č.l.135-137). V tejto duplike uviedol, že prípadné nepresnosti v spotrebiteľských zmluvách je potrebné posudzovať individuálne.

Má za to, že uvedenie predpokladov pre výpočet RPMN iba v prílohe k zmluve je súladné s rozhodnutiami SdEÚ.

Vo vzťahu k neskúmaniu bonity zameral svoju pozornosť k možným sankciám a uviedol, že zákon č. 129/2010 Z.z. ku dňu uzatvorenia zmluvy 13.06.2011 obsahoval ako sankciu za prípadne porušenie tejto povinnosti len nemožnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru a nie aj bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

Znova zopakoval, že má za to, že jednotlivé napádané zmluvné podmienky nie sú zmluvnými podmienkami neprijateľnými.

5. Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie obsahom listín tvoriacich súdny spis a zistil, že medzi stranami sporu bola uzavretá Zmluva o medziúvere a stavebnom úvere – spotrebiteľskom úvere obsahujúca formulácie, ktoré žalobkyňa uviedla v žalobe a ku ktorým sa žalovaný vyjadril.

6. Právny režim zmluvy.

Zmluva sa skutočne primárne spravuje zákonom č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení. Uvedené nič nemení na tom, že sa spravuje aj zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení ku dňu jej uzavretia 13.06.2011.

6.1. Podľa zmluvy – medziúver, prípadne stavebný úver môže dlžník použiť na financovanie bytových potrieb a potrieb súvisiacich s bývaním na území SR.

6.2. Podľa § 1 ods.3 zákona č. 129/2010 Z.z. – Spotrebiteľským úverom nie sú:

- a) hypotekárny úver a komunálny úver podľa osobitného predpisu,
- b) úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti alebo výstavba nehnuteľnosti,
- c) úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého lehota splatnosti je viac ako desať rokov,
- d) úver, ktorého účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k nehnuteľnosti alebo výstavba nehnuteľnosti,
- e) úver zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorého účelom je splatenie úverov na základe zmlúv uvedených v písmenách a) až d),
- f) úver, ktorého výška je menej ako 100 eur a viac ako 75 000 eur s výnimkou iného úveru alebo pôžičky podľa § 24; ak je na rovnaký alebo obdobný účel uzavretých v období 12 mesiacov viac zmlúv o úvere medzi tým istým veriteľom a spotrebiteľom, súhrn všetkých zmlúv o úvere sa považuje za jediný spotrebiteľský úver podľa tohto zákona,
- g) nájom podľa Občianskeho zákonníka,² ak v zmluve o nájme nie je ustanovená povinnosť kúpy predmetu zmluvy po uplynutí určitej doby,
- h) úver formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť do jedného mesiaca, ak v § 4 ods. 14 nie je ustanovené inak,
- i) úver bez úroku a bez ďalších poplatkov,
- j) úver, ktorý poskytuje zamestnávateľ svojim zamestnancom z vlastných zdrojov bez úroku alebo s ročnou percentuálnou mierou nákladov nižšou, ako prevláda na finančnom trhu, a ktorý sa neponúka verejne,
- k) úver poskytovaný na základe zmluvy, ktorá je uzavretá na základe rozhodnutia súdu alebo iného orgánu ako výsledok vyriešenia sporu na súde alebo pred iným orgánom,
- l) úver, ktorý sa musí splatiť v lehote nepresahujúcej tri mesiace s výnimkou iného úveru alebo pôžičky podľa § 24,
- m) úver podľa osobitného predpisu,
- n) úver bez poplatkov týkajúci sa odloženej platby existujúceho dlhu,
- o) úver, na zabezpečenie ktorého sa od spotrebiteľa vyžaduje, aby ako zábezpeku uložil do úschovy veriteľa hnuiteľnú vec a zodpovednosť spotrebiteľa sa obmedzuje výlučne na túto založenú hnuiteľnú vec,
- p) úver poskytovaný na účely podľa osobitných predpisov pre obmedzený okruh osôb vo verejnom záujme a za úrokové sadzby nižšie ako tie, ktoré prevládajú na finančnom trhu, alebo bezúročný úver, alebo za iných podmienok, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie ako tie, ktoré prevládajú na finančnom trhu, a za úrokové sadzby, ktoré nie sú vyššie ako úrokové sadzby prevládajúce na finančnom trhu,
- q) úver, ktorého účelom je financovanie sústavného poskytovania služieb alebo dodávanie tovaru rovnakého druhu, ktorý spotrebiteľ spláca počas poskytovania služieb alebo dodávania tovaru formou splátok.

6.3. Neurčitým vymedzením predmetu úveru sa žalovaný sám zbavil možnosti, aby úver nebol normovaný aj zákonom č. 129/2010 Z.z., pričom keďže úver už v názve uvádza, že ide o spotrebiteľský úver a skutočne zákon č. 129/2010 Z.z. uvádza aj čl. VIII. body 1. a 4., nemá súd dôvod odkloniť sa od nasledujúcich rozhodnutí svojho odvolacieho súdu

Ř KS v PO 17 CoCsp/38/2021 - Ako to vyplýva zo zmluvy o úvere, medzi žalobcom a žalovanou a jej manželom bola uzatvorená Zmluva o úvere č. XXXXXXXX X XX, na základe ktorej bol poskytnutý úver žalovanej a jej manželovi vo výške 29.300,- eur na preklopenie obdobia, kým dlžník splní všetky podmienky na pridelenie cieľovej sumy a poskytnutie stavebného úveru. Účelom tohto úveru v súlade so zákonom č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení je modernizácia a obnova bytu, rodinného domu, vrátane súvisiacich drobných stavieb, bytového domu, alebo na udržiavacie práce na nich. Žalovaní ako dlžníci boli dohodnutým účelom viazaní. Úver sa zaviazali použiť výlučne na financovanie bytových potrieb a potrieb súvisiacich s bývaním. Poskytnutie takéhoto úveru podľa zákona o stavebnom sporení nie je vylúčené v § 1 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z.z podriadenia tohto právneho vzťahu pod zákon o spotrebiteľských úveroch. Priamo zo zmluvy úver nie je viazaný na nadobudnutie nehnuteľnosti,

je viazaný na modernizáciu a obnovu bývania. Tento úver nemá hypotekárny charakter, úver nebol zabezpečený záložným právom, neviaže sa na nadobudnutie nehnuteľnosti.

15. Na základe analýzy potom jednoznačne vyplýva, že úver ktorý bol poskytnutý žalovanej ako spoludlžníčke a jej manželovi je úverom spotrebiteľským, ktorý vzhľadom na to, že absentujú náležitosti vyplývajúce z § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch je bezúročný a bez poplatkov. Keďže úver nebol platne zosplatnený podľa § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, je povinná žalovaná vrátiť žalobcovi úver očistený o všetky poplatky, úroky, teda len je povinná vrátiť to, čo dostala.

Ř KS v PO 22CoCsp/10/2021 - 9. Medzi stranami nebolo v danej veci sporné a súd prvej inštancie v konaní nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by dôvodne spochybňovali právny záver o spotrebiteľskom charaktere zmluvy o úvere v danej veci. Súd prvej inštancie zároveň posúdil zmluvný vzťah v zmysle ustanovení ZoSÚ a dospel k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru z dôvodu uvedenia nesprávneho údaja o celkovej výške úveru a výške RPMN v zmluve. V dôsledku uvedeného záveru vznikol žalobcovi nárok iba na vrátenie istiny poskytnutého medziúveru bez úrokov a poplatkov. Súd prvej inštancie uviedol, že na sumu úveru vo výške 14.850 eur (15.000 eur mínus 180 eur ako poplatok za poskytnutie úveru) žalovaní uhradili sumu 628,83 eura plus sumu 158,40 eura, v dôsledku čoho zaviazal žalovaných na úhradu sumy 14.032,77 eura. A práve výšku započítaných súm úhrad považovali žalovaní za spornú a v odvolaní namietali, že do dňa podania žaloby v prospech žalobcu uhradili čiastočné platby spolu v sume 2.210,33 eura poukazujúc na Výpis z účtu zosplatneného medziúveru a Výpis z účtu stavebného sporenia. Odvolací súd považoval túto odvoláciu námietku za dôvodnú.

Ř KS v PO 18CoCsp/10/2024 - 15. Nebolo sporné, že vyššie uvedená zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 11.11.2014 uzatvorená medzi žalobcom a žalovanou v 1. rade a právnym predchodcom žalovaných v 2. a 3. rade je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalobca vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná v 1. rade a právny predchodca žalovaných v 2. a 3. rade v postavení spotrebiteľov, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Z uvedeného je zrejmé, že súd prvej inštancie správne ustálil, že na predmetnú zmluvu je nutné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Zároveň nebolo sporné medzi stranami sporu, že uvedená zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 11.11.2014 je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa ustanovení ZoSÚ.

6.4. Súd tak uzatvára, že prejednávany zmluvný vzťah bude posudzovať aj podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

7. Podľa § 9 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

8. Celková výška úveru. Zo zmluvy je zrejmé, že medziúver vo výške 20000 € bol vyplatený po zrazení poplatku za poskytnutie úveru 130 €.

8.1. Podľa rozsudku SdEÚ zn. C – 377/14 - Článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES, ako aj bod I prílohy I tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Rovnako judikoval aj NS SR v „zbierkovom“ rozhodnutí R – 49/2022

8.2. Vzhľadom na nesprávne uvedenú výšku úveru je potrebné dospieť k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (§ 11 ods.1 písm.a/ zákona č. 129/2010 Z.z. - Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1), keďže rovnaký charakter ako neuvedenie údaja má aj jeho nesprávne uvedenie.

9. Predpoklady pre výpočet RPMN.

Podľa rozsudku SdEÚ zn. C – 677/23: 54. Na úvod treba pripomenúť, že podľa tohto ustanovenia zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza RPMN a celkovú sumu, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere, pričom musia byť tiež uvedené všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery.

55 Pokiaľ ide o tieto predpoklady, treba uviesť, že článok 19 smernice 2008/48 po prvé v odseku 3 stanovuje, že výpočet RPMN vychádza z predpokladu, že zmluva o úvere zostane platná počas dohodnutého obdobia a že veriteľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje záväzky za podmienok a v lehotách stanovených v zmluve o úvere. Po druhé podľa odseku 4 tohto článku v prípade zmlúv o úvere obsahujúcich doložky umožňujúce zmeny úrokovej sadzby úveru a prípadne poplatkov zahrnutých do RPMN, ktoré však nemožno stanoviť v čase výpočtu, sa táto RPMN vypočíta na základe predpokladu, že úroková sadzba úveru a ostatné poplatky zostanú fixné vo vzťahu k pôvodnej úrovni a budú platiť až do konca platnosti zmluvy o úvere. Po tretie odsek 5 uvedeného článku stanovuje, že v prípade potreby sa pri výpočte RPMN môžu použiť dodatočné predpoklady uvedené v prílohe I tejto smernice. Po štvrté táto príloha v časti II písm. a) až j) spresňuje rôzne dodatočné predpoklady potrebné na výpočet RPMN.

58 Pokiaľ ide o povinnosť uviesť tieto rôzne predpoklady v zmluve o úvere v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48, z judikatúry uvedenej v bode 30 tohto rozsudku vyplýva, že táto povinnosť má zabezpečiť, aby sa spotrebiteľ mohol oboznámiť so svojimi právami a povinnosťami.

59 Toto uvedenie tak musí spotrebiteľovi umožniť overiť, či obchodník správne vypočítal RPMN, a ak nie, uplatniť svoje práva, najmä právo na odstúpenie od zmluvy stanovené v článku 14 smernice 2008/48, pričom lehota na uplatnenie tohto odstúpenia od zmluvy sa predĺži v prípade porušenia požiadaviek stanovených v článku 10 tejto smernice, ako aj ostatných práv stanovených vo vnútroštátnej právnej úprave, ako sankcia prijatá v súlade s článkom 23 uvedenej smernice.

60 V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že podstatný význam má povinnosť uviesť v zmluve o úvere najmä náležitosti, ako je RPMN uvedená v článku 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48 (rozsudok z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia, C-42/15, EU:C:2016:842, bod 70).

61 Na základe tejto judikatúry treba konštatovať, že uvedenie predpokladov použitých na výpočet RPMN v zmluve o úvere má tiež, najmä z dôvodov uvedených v bodoch 58 a 59 tohto rozsudku, pre spotrebiteľa zásadný význam.

62 Keďže neuvedenie týchto náležitostí v zmluve o úvere môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, sankcia spočívajúca v zániku nároku veriteľa na úroky a poplatky stanovená vo vnútroštátnej právnej úprave sa musí považovať za primeranú v zmysle článku 23 smernice 2008/48 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia, C-42/15, EU:C:2016:842, bod 71).

63 Vzhľadom na to, že, ako bolo pripomenuté v bode 55 tohto rozsudku, predpoklady použité na výpočet RPMN môžu byť zložité, je potrebné ich zrozumiteľne, stručne a výslovne uviesť v zmluve o úvere, pričom samotná možnosť spotrebiteľa identifikovať ich na základe prečítania jednotlivých ustanovení tejto zmluvy nepostačuje.

64 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na tretiu otázku odpovedať tak, že článok 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že predpoklady použité na výpočet RPMN musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere a v tejto súvislosti nestačí, aby ich spotrebiteľ mohol sám identifikovať preskúmaním podmienok tejto zmluvy.

9.1. V prílohe č. 2 zmluvy ako predpoklady výpočtu RPMN bolo uvedené: Celá výška úveru bude čerpaná jednorazovo posledný deň v mesiaci, v ktorom je medziúver splatný, resp. stavebný úver bude schválený. Mesačné splátky úroku z medziúveru, istiny a úroku zo stavebného úveru budú realizované 1. deň v mesiaci, od mesiaca nasledujúceho po čerpaní úveru. Výška poplatkov za vedenie účtov sa bude počítať vo výške podľa sadzovníka platného v dobe schválenia úveru, výška úrokovej sadzby medziúveru dohodnutá v dobe schválenia úveru bude nezmenená aj pre obdobie po prípadnom uplynutí doby fixácie.

9.2. Vo veci citovaného rozsudku SdEÚ boli predpoklady výpočtu RPMN uvedené nasledujúco – „Bod tejto zmluvy, s názvom „Predpoklady použité na výpočet RPMN“, znel takto: „Úver bol poskytnutý okamžite, v plnej výške, dlžník si bude plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách uvedených v úverovej zmluve, úroková sadzba platí až do skončenia úverového vzťahu“, teda podobne ako v prejednávanej veci, čo bolo vyhodnotené ako nedostatočné.

Súd zastáva názor, že v zmysle citovaného rozhodnutia SdEÚ majú byť predpoklady použité na výpočet RPMN uvedené ako nasledujúce informácie – výška úveru, počet splátok, dátum poskytnutia úveru, dátum prvej splátky, periodicita splátok, deň splátky, výška splátky, dodatočný náklad: dátum a suma, pretože iba na základe týchto údajov môže spotrebiteľ na základe prístupných internetových kalkulačiek

overiť výšku RPMN a tieto majú byť uvedené výslovne bez toho, aby ich spotrebiteľ musel vyhľadávať v zmluve.

9.3. Neuvedenie predpokladov použitých na výpočet RPMN je Ďalším dôvodom pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

10. Už len na okraj súd uvádza, že pokiaľ ide o ne/splnenie náležitosti uvedenia doby trvania úveru a konečnej splatnosti, stotožňuje sa súd s argumentáciou žalovaného a jeho odkazmi na judikatúru.

10.1. Keďže skutočne v čase uzavretia zmluvy porušenie odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity nemohlo viesť k bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a otázka ne/platnosti predčasného zosplatnenia úveru nastolená nebola, súd sa touto námietkou žalobkyň nezaoberal (§ 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. - Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.).

11. Neprijateľné zmluvné podmienky.

Podľa Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy

§ 53 ods.1 - Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

§ 53 ods.5 - Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa Civilného sporového poriadku

§ 298 ods.1 - Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná obchodníkom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

§ 298 ods.2 - Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie obchodníkovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

12. Zmluvná podmienka uvedená čl. I. Predmet a účel zmluvy, bod 1. Základné podmienky, v znení:

„ Poplatky a súvisiace náklady:

Výška poplatku za spracovanie úveru, výška poplatku za vedenie účtu stavebného sporenia/stavebného úveru, výška poplatku za vedenie účtu medziúveru, poplatky pri nesplnení povinnosti podľa tejto zmluvy a ostatné poplatky za služby a úkony, ktoré je dlžník povinný hradiť podľa aktuálneho Sadzovníka poplatkov v súlade s ustanovením čl. VIII. body 1 a 2 tejto zmluvy a čl. XXIII. Bod 5 VPSS.

12.1. Tvrdenie žalobkyň. Z výpisu z účtu medziúveru vyplýva, že žalovaná si zúčtovala poplatok za vedenie účtu MÚ vo výške 25,- eur a za poskytnutie SÚ/MÚ vo výške 130,- eur.

Žalovaná nám neposkytla reálne plnenie za takého poplatky. Nešlo o individuálne dojednané poplatky a absenciou zodpovedajúceho protiplnenia, spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto predstavujú podľa § 53 ods. 1 OZ neprijateľnú podmienku. Zo zmluvy nie je možné zistiť o aké plnenia a akého účelu ide. Smernica Rady 93/13/EHS obsahuje indikatívny zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé a na účely minimálnej harmonizácie slúži na inšpirovanie národných zákonodarcov. Vychádzajúc z tohto konceptu, slovenský zákonodarca v § 53 ods. 4 OZ transponoval postupne viaceré zmluvné podmienky a postupne tento zoznam rozširoval.

Predmetné poplatky sú preto neprijateľnými zmluvnými podmienkami, a to podľa § 53 ods. 4 písm. t/ OZ, podľa ktorého za neprijateľné zmluvné podmienky sa považujú najmä ustanovenia, ktoré: „požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa.“

12.2. Tvrdenie žalovaného. Žalovaný uvádza, že ide o dojednanie, ktoré sa týka hlavného predmetu plnenia a poukazuje na stanoviská Najvyššieho súdu SR. Žalovaný má za to, že dohoda o poplatku za poskytnutie úveru a správu účtu medziúveru nepodlieha spotrebiteľskej kontrole neprijateľnosti

zmluvných podmienok podľa § 53 ods. 1 OZ, keďže je súčasťou hlavného predmetu plnenia a bola vyjadrená v zmluve jasne, určito a zrozumiteľne.

12.2. Rozhodnutie súdu. Súd nesúhlasí s argumentáciou žalovaného, že ide o hlavné plnenia, nakoľko z judikatúry SdEÚ vyplýva, že ide o plnenia vedľajšie. Takéto poplatky sú prípustné, ak zo zmluvy ako celku vyplýva za čo sú platené. Napriek nesúhlasu s vyjadrením žalovaného súd žalobe v tejto časti nevyhovel, keďže sa nežaluje neprijateľnosť samotného poplatku pre nedostatok znalosti za čo je platený, ale žaluje sa iba odkaz na dokument, ktorý výšku poplatku uvádza, pričom žalobkyne súdu neposkytli skutkové tvrdenia, z ktorých by vyplývalo, že ani odkazovaný dokument informáciu za čo sa poplatky platia neobsahuje. Súd ex offo nemal dôvod suplovať povinnosti žalobkýň, keďže tieto od začiatku konania boli zastúpené právnym zástupcom a preto ich za slabšiu stranu sporu pokladať nemožno.

13. Zmluvná podmienka uvedená v čl. II. Čerpanie, úročenie, doba splatnosti, splácanie medziúveru a stavebného úveru a ďalšie podmienky, v časti Medziúver: bod 6. v znení:

„Veriteľ je oprávnený uspokojiť z mesačnej splátky úrokov z medziúveru prednostne sankčné úroky a poplatky.“ a bod 2. v znení: „Veriteľ je oprávnený uspokojiť z mesačnej splátky svoje pohľadávky v nasledovnom poradí: sankčné úroky, poplatky, úroky a istinu.“

13.1. Tvrdenie žalobkýň. O neprijateľnosti týchto zmluvných podmienok a to priamo vo vzťahu k žalovanému rozhodol už Krajský súd Košice rozsudkom spisová značka 5Co/138/2021 zo dňa 20.10.2022:

„Súd je toho názoru, že sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku z dôvodu, že upravuje spôsob započítania úhrad spotrebiteľa na záväzok voči dodávateľovi, a to v neprospech spotrebiteľa. Toto ustanovenie totiž podľa názoru súdu vôbec nezohľadňuje pri poskytovaní platby spotrebiteľa jeho vôľu, ktorý záväzok plní a na ktorú jeho súčasť by mala byť táto platba započítaná, pričom zápočet žalovaného na istinu záväzku až v poslednom rade umožňuje podľa názoru súdu zvyšovať zadlženosť spotrebiteľa cez úroky z omeškania, prípadne rôzne sankcie. Táto zmluvná podmienka je podľa názoru súdu hrubo nevyvážená, pretože nerešpektuje jasný a oprávnený ekonomický záujem spotrebiteľa a navyše tak, ako to súd konštatoval, je aj nezrozumiteľná a neurčitá.“

13.2. Tvrdenie žalovaného. Žalovaný uvádza, že dôvod tohto zmluvného dojednania spočíva v type úverového produktu – medziúveru, v ktorom sa dlžník zaväzuje v pravidelných mesačných splátkach sporiť na účte stavebného sporenia, pričom sa splátky započítavajú výlučne na úrok z medziúveru, čím nedochádza k znižovaniu istiny poskytnutého úveru.

13.3. Rozhodnutie súdu. Súd nemá dôvod odkloniť sa od citovaného rozsudku KS v Košiciach. Navyše rovnako judikuje aj OS Prešov považujúc úhradu istiny až na poslednom mieste a nezohľadňujúc prípadné určenie účelu platby dlžníkom za hrubo nevyvážené v neprospech spotrebiteľa.

14. Zmluvná podmienka uvedená v čl. V. Práva a povinnosti zmluvných strán, v znení:

„Dlžník najmä: 5. písomne a bez zbytočného odkladu informovať veriteľa o všetkých zmenách skutočností, týkajúcich sa dlžníka, ktoré boli veriteľovi oznámené v lehote do čiastočného alebo úplného vyplatenia medziúveru, prípadne boli podmienkou na jeho schválenie (získanie), najmä o zmene výšky príjmu, zmene majetkových pomerov, zmenách týkajúcich sa založenej nehnuteľnosti, zmene adresy trvalého resp. prechodného pobytu a zmene osobného stavu. Zároveň sa dlžník zaväzuje oznámiť veriteľovi všetky zmeny týkajúce sa osôb a majetku prípadne iných skutočností, ktoré by mohli mať vplyv na hodnotu zábezpeky, ktorou bol jeho záväzok zabezpečený. V prípade, že veriteľovi nesplnením tejto povinnosti vznikne akákoľvek škoda, zaväzuje sa túto uhradiť v lehote a na účet určený veriteľom.“

14.1. Tvrdenie žalobkýň. Toto dojednanie predstavuje nepríjemný zásah do súkromia spotrebiteľa. V priebehu úverového obdobia môže dôjsť k akejkoľvek zmene a neoznámenie už môže privodiť závažné následky pre spotrebiteľa. Nie je pritom významné, či by veriteľ aj naplnil takýto scenár, ale dôležité je, že takáto zmluvná podmienka sa nachádza v zmluvných formulároch žalovanej. Aj o obsahovo zhodných zmluvných podmienok, ako neprijateľných už súdy rozhodli, a k dispozícii máme rozhodnutia, aj keď sa týkajú iných veriteľov, ale bolo by nelogické, aby rovnako ako neprijateľná nebola považovaná aj obdobná podmienka žalovanej. O neprijateľnosti obdobnej zmluvnej podmienky voči inému veriteľovi – banke, už bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 11C/115/2016, z 29.6.2016, z ktorého vyberáme: „Tieto ustanovenia teda slúžia výlučne záujmom banky. Právny zástupca žalovaného praktický význam daných zmluvných podmienok vysvetlil aj tým, že ak by klient oznámil súdne a exekučné konanie, mohla by banka svoju pohľadávku prihlásiť do dražby. V tomto prípade však súd nevidí dôvod pre oznámenie súdnych, či iných konaní, pretože tie nemajú súvislosť s tým, či banka prihlási svoju pohľadávku do dražby a ak len to malo byť účelom zmluvných podmienok,

žalovaný ich mal naformulovať inak. Súd sa preto stotožnil s názorom žalobcu o tom, že tieto zmluvné podmienky predstavujú hrubý nepomer v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa a preto žalobe vyhovel aj v tejto časti.“ Rovnako novšie rozhodnutia OS Prešov o neprijateľnosti predmetnej zmluvnej podmienky vo vzťahu k inému veriteľovi, a to právoplatné rozsudky Okresného súdu Prešov, sp. zn. 9Csp/74/2022, z 28.11.2022 a sp. zn. 19Csp/19/2022, z 19.9.2023.

14.2. Tvrdenie žalovaného. Žalovaný uvádza, že v žiadnom prípade táto zmluvná podmienka nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach, ani nezasahuje do súkromia spotrebiteľa. V tejto súvislosti žalovaný uvádza, že na jednej strane sa vyžaduje zo strany veriteľov – dodávateľov aktívny zásah do súkromia spotrebiteľov pri skúmaní splnenia podmienok schopnosti spotrebiteľov splácať úver, na druhej strane sa pri overovaní zistených skutočností za účelom overenia či zistený stav trvá, tento zásah do súkromia namieta.

14.3. Rozhodnutie súdu. Súd sa stotožňuje s citovanou argumentáciou rozsudku 11C/115/2016 a rovnako žalovanú zmluvnú podmienku považuje za neprijateľnú.

15. Zmluvná podmienka uvedená v čl. V. Práva a povinnosti zmluvných strán, v znení:

„Dlžník najmä: 11. Dlžník sa zaväzuje v súvislosti s preverením, či dlžník nemá k veriteľovi osobitný vzťah v zmysle § 35 odsek 4 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách, v znení noviel, poskytnúť veriteľovi pravdivé informácie. V prípade poskytnutia nepravdivých údajov o neexistencii osobitného vzťahu k veriteľovi je dlžník povinný okamžite splatiť veriteľovi celú dlžnú sumu, vrátane úrokov za celú dohodnutú dobu úveru, a to ku dňu, keď sa veriteľ dozvedel o nepravdivosti údajov.“

15.1. Tvrdenie žalobkyň. Predmetnú zmluvnú podmienku už určil Okresný súd Prešov, vo vzťahu k inej banke, právoplatným rozsudkom sp. zn. 29Csp/74/2022, z 24.10.2022.

Z rozsudku vyberáme:

- odôvodnenie 66.: „Žalobca sa ďalej domáhal neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v časti 2 bodu 4, ktorej obsahom je jeho vyhlásenie, že nemá osobitný vzťah k banke v zmysle zákona o bankách a je si vedomý, že nepravdivosť tohto vyhlásenia spôsobuje neplatnosť uvedenej zmluvy.“

- odôvodnenie 67.: „Definícia osôb majúcich osobitný vzťah k banke je uvedená v § 35 zák. č. 483/2001 Z.z.“

- odôvodnenie 70.: „Uvedené zmluvné dojednanie však odporuje zákonnej úprave § 35 ods. 1 Zákona o bankách, v zmysle ktorého banka, resp. pobočka zahraničnej banky nemôže s takýmito osobami uzatvárať iba tie obchody, ktoré vzhľadom na svoju povahu, účel alebo riziko by nevykonali s ostatnými klientami. Uvedené zmluvné dojednanie však umožňuje banke v prípade zistenia existencie osobitného vzťahu klienta k bankovému subjektu vyhlásiť mimoriadnu splatnosť každého úverového vzťahu, teda nie len toho rizikového. Zároveň v uvedenom zmluvnom dojednaní absentuje akékoľvek vysvetlenie pojmu osobitného vzťahu, z ktorého by bolo zrejmé aj z perspektívy priemerného spotrebiteľa, čo uvedený pojem znamená minimálne odkazom na konkrétne zákonné ustanovenie zákona o bankách, ktoré uvedený pojem upravuje.“

15.2. Tvrdenie žalovaného. Žalovaný bez vyjadrenia.

15.3. Rozhodnutie súdu. V konaní sp. zn. 9Csp/128/2023 OS Prešov vyhlásil neprijateľnosť zmluvnej podmienky (potvrdené KS v Prešove sp. zn. 6CoCsp/16/2024) - Dlžník, ako aj každý Spoludlžník a Vlastník nehnuteľnosti vyhlasuje, že nemá osobitný vzťah k Banke*** v zmysle Zákona o bankách a si je vedomý, že nepravdivosť tohto vyhlásenia spôsobuje neplatnosť tejto ZoÚ a okamžitú splatnosť poskytnutého úveru ku dňu, kedy sa Banka dozvie o nepravdivosti tohto vyhlásenia.“ .

Okresný súd Prešov v odôvodnení uviedol: „Podľa rozhodnutia SdEÚ č. C-66/19:

46 V tejto súvislosti treba uviesť, že Súdny dvor rozhodol, že ak smernica v oblasti ochrany spotrebiteľa stanovuje povinnosť predajcu alebo dodávateľa oboznámiť spotrebiteľa s obsahom ponúknutého zmluvného záväzku, ktorého určité informácie sú určené záväznými právnymi predpismi členského štátu, je nevyhnutné, aby tento predajca alebo dodávateľ oboznámil uvedeného spotrebiteľa s obsahom predmetných ustanovení (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. apríla 2012, Invitel, C-472/10, EU:C:2012:242, bod 29).

47 V tom zmysle nestačí jednoduchý odkaz vo všeobecných obchodných podmienkach na právny predpis, ktorý upravuje práva a povinnosti zmluvných strán (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. marca 2013, RWE Vertrieb, C-92/11, EU:C:2013:180, bod 50).

Podľa citovanej zmluvnej podmienky by spotrebiteľ mal „z hlavy“ ovládať zákon o bankách v časti upravujúcej osobitný vzťah osoby k banke. Uvedené je nerealizovateľné a keďže zmluvná podmienka neuvádza obsah predmetného zákonného ustanovenia, je neprijateľná.“

15.3.1. V prejednávanej veci napádaná zmluvná podmienka znie inak ako zmluvná podmienka vyhlásená za neprijateľnú. Prejednávaná zmluvná podmienka hovorí o preverovaní vzťahu klienta

k banke, o povinnosti pri preverovaní uviesť pravdu a o následkoch nepravdivých tvrdení klienta. Žiadnym spôsobom neprezumuje, že klient k banke osobitný vzťah nemá len na tom základe, že má z hlavy ovládať § 35 zákona o bankách. To je podstatný rozdiel oproti judikovanej zmluvnej podmienke vedúci k zamietnutiu návrhu na určenie jej neprijateľnosti.

16. Zmluvná podmienka uvedená v článku VI. Omeškanie, v znení:

„2. Ak je dlžník v omeškaní so splátkou, má veriteľ právo účtovať si 3% p. a. úrok pri stavebnom úvere a 5 % p. a. úrok pri medziúvere z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu zo zameškaných splátok.
4. V prípadoch uvedených v odseku 3., čl. VI. tejto zmluvy má veriteľ právo účtovať si pri stavebnom úvere 3% p. a. úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu a pri medziúvere 5 % p. a. úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu.“

- v čl. VIII. Záverečné ustanovenia, bod 3. v znení: „ Zmluvné strany súhlasia s tým, že pre spory z bankového obchodu, vzniknuté medzi veriteľom a dlžníkom v súvislosti s touto zmluvou je v prípade, že veriteľ uzatvorí s dlžníkom rozhodcovskú zmluvu príslušný Stály rozhodcovský súd Asociácie bánk so sídlom v Bratislave.“

- v čl. VIII. Záverečné ustanovenia, bod 6. v znení:

„Dlžník, resp. dlžníci vyhlasujú, že pri práve na peňažné plnenie z tejto zmluvy, práve na vrátenie celého zostatku úveru v zmysle čl. VI. ods. 2 tejto zmluvy a čl. VII., práve na vrátenie bezdôvodného obohatenia po odstúpení od tejto zmluvy v zmysle § 401 Obchodného zákonníka predlžujú zákonnú premlčaciu dobu na 10 rokov od doby, keď začne prvý raz plynúť. Ak je záväzok zabezpečený ručiteľom, ručiteľ berie na vedomie, že sa voči nemu právo veriteľa nepremlčí pred premlčaním práva voči dlžníkovi.“

16.1. Tvrdenie žalobkýň. Odkázali na existujúce súdne rozhodnutia.

16.2. Tvrdenie žalovaného. Nevyjadril sa.

16.3. Rozhodnutie súdu. Podľa rozsudku KS v Košiciach sp.zn. 5Co/138/2021 voči rovnakému žalovanému:

III. Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere v čl. VI. bod 2, v ktorom strany dohodli, že ak dlžník je v omeškaní so splátkou, má veriteľ právo účtovať si 3 % ročný úrok pri stavebnom úvere a 5% ročný úrok pri mimoriadnom medziúvere z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu zo zameškaných splátok, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere v čl. VI. bod 4, podľa ktorého v prípadoch uvedených v odseku 3 čl. VI tejto zmluvy má veriteľ právo účtovať si pri stavebnom úvere 3% ročný úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu a pri medziúvere 5% ročný úrok z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VI. Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere v čl. VIII. bod 4, v ktorom zmluvné strany súhlasia s tým, že spory z bankového obchodu vzniknuté medzi veriteľom a dlžníkom v súvislosti s touto zmluvou je v prípade, že veriteľ uzatvorí s dlžníkom rozhodcovskú zmluvu, príslušný stály rozhodcovský súd Asociácie bánk so sídlom v Bratislave. Ak nedôjde k uzatvoreniu rozhodcovskej zmluvy, zmluvné strany v zmysle § 89a Občianskeho súdneho poriadku vyjadrujú svoj súhlas, že v prípade súdneho sporu miestne príslušným súdom prvého stupňa je súd v mieste sídla veriteľa, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VII. Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere v čl. VIII. bod 6, dlžník resp. dlžníci vyhlasujú, že pri práve na peňažné plnenie z tejto zmluvy, práve na vrátenie celého zostatku úveru v zmysle čl. VI. ods.2 tejto zmluvy a práve na vrátenie bezdôvodného obohatenia po odstúpení od tejto zmluvy v zmysle § 401 Obchodného zákonníka predlžujú zákonnú premlčaciu dobu na 10 rokov od doby, keď začne prvý raz plynúť je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Ak je záväzok zabezpečený ručiteľom, ručiteľ berie na vedomie, že voči nemu právo veriteľa sa nepremlčí pred premlčaním práva voči dlžníkovi, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Keďže spôsobom uvedeným v rozsudku KS v Košiciach rozhoduje aj OS Prešov, niet dôvodu v prejednávanej veci postupovať inak.

17. Zmluvná podmienka uvedená v čl. VII. Odstúpenie od zmluvy, bod 10. v znení:

„V prípade odstúpenia od tejto zmluvy sa splatná istina, nezaplatené úroky a poplatky zúčtujú do jednej sumy, ktorá sa ďalej úročí v súlade s touto zmluvou.“

17.1. Tvrdenie žalobkýň. Túto zmluvnú podmienku považujeme taktiež za neprijateľnú. Spotrebiteľovi v dôsledku odstúpenia zanikajú všetky práva a vzniká len povinnosť jednorazového plnenia vrátane úrokov a poplatkov, ktoré si veriteľ zúčtuje netransparentným spôsobom do jednej istiny a ďalej úročí

navýšenou sadzbou. Uvedený postup považujeme za rozporný s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, t.j. v rozpore so zákonom.

Poukazujeme na uznesenie Krajského súdu Prešov, sp. z n. 78Er/488/2017, zo dňa 14.1.2020, z ktorého vyberáme:

Bod 54.: „Zmluvná podmienka uvedená v čl. VII. ods. 3 Zmluvných podmienok „v prípade odstúpenia od úverovej zmluvy nezaniká záväzok dlžníka, spoludlžníka a ručiteľa/lov splatiť celú dlžnú sumu vrátane príslušenstva.“, nie je vyvážená a naopak spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Naviac je nejasná a nezrozumiteľná v kontexte s ostatnými zmluvnými podmienkami a objektívne zhoršuje postavenie povinnej ako spotrebiteľa, t.j. v zmysle 54 ods. 1 OZ ide o „odchýlenie sa v neprospech spotrebiteľa“, ktoré jednostranne zvýhodňuje iba banku ako veriteľa. Banka ako veriteľ pritom nielenže zmluvu vytvoril, ale aj právny úkon odstúpenia naplnil, aj keď mal na výber iné inštitúty súkromného práva.“

Bod 55.: „Spotrebiteľovi v dôsledku odstúpenia zanikajú všetky práva a vzniká len povinnosť jednorazového plnenia vrátane úrokov a poplatkov, ktoré si veriteľ zúčtuje netransparentným spôsobom do jednej istiny a ďalej úročí navýšenou sadzbou. Uvedený postup oprávneného súd považuje za v rozpore s ustanovením 54 ods. 1 OZ, tj. v rozpore so zákonom.“

17.2. Tvrdenie žalovaného. Žalovaný uviedol, že kapitalizácia úrokov bola Najvyšším súdom SR posúdená ako dovolená v prípade, ak sa na tom zmluvné strany v zmluve výslovne dohodnú, pričom k dohode medzi zmluvnými stranami v rámci zmluvy o úvere jednoznačne napádaným ustanovením došlo. Žalovaný dáva do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 8Cdo/257/2019, podľa ktorého „Hoci Občiansky zákonník, ani Obchodný zákonník neumožňujú veriteľovi žiadať od dlžníka príslušenstvo (úrok z omeškania) pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky, dovolací súd zastáva názor, že tým nie je dotknuté právo účastníkov zmluvného vzťahu dohodnúť, že dohodnuté úroky sa stanú súčasťou istiny.“

17.3. Rozhodnutie súdu. Okresný súd kapitalizáciu nezavrhuje, ak by bola výsledkom slobodnej vôle dlžníka prejavenej v kontraktačnom procese a nie výsledkom formulácie, ktorá je súčasťou všetkých zmlúv veriteľa. Súd je presvedčený, že v zmysle citovanej judikatúry SdEÚ by žalobkyne s takouto pre nich nevýhodnou podmienkou (navyšujúcou ich prípadný dlh) pri individuálnej kontraktácii nesúhlasili, preto žalobe v tejto časti vyhovel.

17.4. Aj OS Banská Bystrica v rozsudku 12/428/2014 uviedol - I. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v článku II. bod 4. Zmluvy o splátkovom úvere č. 0303599348 zo dňa 29. 07. 2005 v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že splatné úroky a splatné poplatky sa dňom ich splatnosti, uvedenej v základných podmienkach Zmluvy, pripíšu k istine a stávajú sa jej súčasťou.“ je n e p r i j a t e ľ n á .

18. K otázke nepotrebnosti naliehavého právneho záujmu spotrebiteľa na určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky.

NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 - Dovolací súd dospieva preto k záveru, že v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky ide o osobitný druh žaloby patriaci spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Vzhľadom na tento dovolacím súdom prijatý záver, právna argumentácia žalovanej, ktorá sa v tejto časti týka len určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c) O. s. p., sa na vec vôbec nevzťahuje. Dovolací súd sa preto k nej ani bližšie nevyjadruje.

Podľa dovolacieho súdu v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky z hľadiska vecnej legitímácie (na strane žalobcov) nemá právny význam zánik záväzku splnením dlhu (nie vždy splnenie dlhu má za následok zánik celého právneho vzťahu). Ako už bolo uvedené vyššie predmetná žaloba vychádza zo zákonnej požiadavky, podľa ktorej spotrebiteľské zmluvy nesmú zásadne obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky. To sa okrem iného prejavuje v povinnosti dodávateľa nepoužívať v spotrebiteľských zmluvách neprijateľné podmienky. V tomto prípade nejde o nárok z právneho vzťahu, ktorého právnym dôvodom je zmluva, teda o nárok vyplývajúci zo zmluvy, ale o nárok, ktorý vyplýva priamo zo zákona. V konaní o neprijateľnosť zmluvnej podmienky zánik záväzku splnením (prípadne aj zánik celého právneho vzťahu) nemôže mať žiaden vplyv na žalobcami uplatnený nárok a teda ani na ich vecnú legitímáciu. Žalobcovia preto aj v prípade, že nárok uplatnili žalobou po zániku záväzkového právneho vzťahu, sú nositeľmi hmotného oprávnenia, o ktoré v konaní ide, a teda majú v predmetnom spore vecnú aktívnu legitímáciu.

C- 321/22: Právny záujem spotrebiteľa na vyhlásení NZP

77 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na druhú otázku odpovedať, že článok 7 ods. 1 smernice 93/13 v spojení so zásadou efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá tak, ako ju vykladá judikatúra, aby bolo možné vyhovieť žalobe spotrebiteľa na určenie neúčinnosti nekalej podmienky uvedenej v zmluve, uzavretej s predajcom alebo dodávateľom, vyžaduje dôkaz preukazujúci záujem na konaní, keď sa zistí, že takýto záujem chýba, ak tento spotrebiteľ disponuje žalobou o vydanie plnenia poskytnutého bez právneho dôvodu, alebo ak sa môže odvolávať na túto neúčinnosť v rámci svojej obrany voči protinávruhu na vykonanie, ktorý voči nemu tento predajca alebo dodávateľ podal na základe tejto podmienky.

18.1. Žalobkyne teda neboli povinné preukazovať akýkoľvek „záujem“ na vyhlásení neprijateľnosti zmluvných podmienok.

19. Všeobecné východiska žaloby o neprijateľnosť zmluvnej podmienky vo vzťahu k času uzavretia zmluvy.

Rozhodnutie SdEÚ č. spojené veci C – 776/19 až C – 782/19:

33 Súdny dvor, ktorý poukázal na ochranu, ktorú smernica 93/13 zaručuje spotrebiteľom, rozhodol, že táto smernica bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá zakazuje vnútroštátnemu súdu po uplynutí prekluzívnej lehoty konštatovať nekalú povahu podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom .

38 Z tohto hľadiska treba usúdiť, že najmä na účely zabezpečenia účinnej ochrany práv, ktoré spotrebiteľovi vyplývajú zo smernice 93/13, musí mať spotrebiteľ možnosť kedykoľvek namietajú nekalú povahu zmluvnej podmienky nielen ako prostriedok obrany, ale aj na účely určenia nekalej povahy zmluvnej podmienky súdom, takže návrh podaný spotrebiteľom na účely konštatovania nekalej povahy podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom nemôže podliehať nijakej premlčacej lehote.

Vzhľadom na vyššie uvedené treba na prvú a druhú otázku odpovedať tak, že článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice 93/13 v spojení so zásadou efektivity sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá na účely podania návrhu spotrebiteľom:

– na konštatovanie nekalej povahy podmienky nachádzajúcej sa v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a týmto spotrebiteľom stanovuje premlčaciu lehotu.

Podľa rozhodnutia SdEÚ č. C- 698/18:

71. V tejto súvislosti treba konštatovať, že definícia pojmu „spotrebiteľ“ uvedená v článku 2 písm. b) smernice 93/13 neobsahuje žiadny prvok umožňujúci určiť, kedy zmluvný partner prestane byť spotrebiteľom v zmysle tejto smernice, a preto sa prestane môcť dovoliť ochrany, ktorú mu priznáva táto smernica.

73. Ako uviedol generálny advokát v bode 57 svojich návrhov, splnenie predmetnej zmluvy nemení retroaktívne okolnosť, že v čase uzavretia tejto zmluvy sa spotrebiteľ nachádzal v tomto znevýhodnenom postavení. Za týchto podmienok obmedzenie ochrany, ktorú smernica 93/13 priznáva spotrebiteľovi iba na dobu trvania plnenia predmetnej zmluvy v tom zmysle, že úplné splnenie zmluvy vylučuje akúkoľvek možnosť spotrebiteľa dovoliť sa tejto ochrany, nie je zlučiteľné so systémom ochrany zavedeným touto smernicou. Takéto obmedzenie by bolo predovšetkým neprípustné, ako tvrdí poľská vláda, v rámci zmlúv, ktoré, ako je napríklad kúpna zmluva, sú vykonané okamžite po ich uzavretí alebo v okamihu ich uzavretia, keďže neopončuje spotrebiteľom primeranú lehotu na napadnutie nekalých podmienok, ktoré sú prípadne uvedené v takýchto zmluvách.

74. Z toho vyplýva, že pojem „spotrebiteľ“ uvedený v článku 2 písm. b) smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že skutočnosť, že zmluva je úplne splnená, nevylučuje, aby strana tejto zmluvy mohla byť kvalifikovaná ako „spotrebiteľ“ v zmysle tohto ustanovenia.

Podľa rozhodnutia SdEÚ č. C- 321/22:

77 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na druhú otázku odpovedať, že článok 7 ods. 1 smernice 93/13 v spojení so zásadou efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá tak, ako ju vykladá judikatúra, aby bolo možné vyhovieť žalobe spotrebiteľa na určenie neúčinnosti nekalej podmienky uvedenej v zmluve, uzavretej s predajcom alebo dodávateľom, vyžaduje dôkaz preukazujúci záujem na konaní, keď sa zistí, že takýto záujem chýba, ak tento spotrebiteľ disponuje žalobou o vydanie plnenia poskytnutého bez právneho dôvodu, alebo ak sa môže odvolávať na túto neúčinnosť v rámci svojej obrany voči protinávruhu na vykonanie, ktorý voči nemu tento predajca alebo dodávateľ podal na základe tejto podmienky.

Ústavný súd SR sp. zn. III. ÚS 124/2020 - 26. Ak má preto súd predmetom konania napadnutú zmluvnú podmienku podľa čl. 6 smernice, už by nemali byť pochybnosti o potrebnej intenzite záujmu spotrebiteľa na vyhlásení (určení) zmluvnej podmienky za neprijateľnú a že je tento záujem právny a naliehavý. Tento

záujem je daný z povahy veci. Zmluvnú podmienku, ktorá bola súdom vyhlásená (určená) za nekalú, treba v zásade chápať tak, že nikdy neexistovala, takže nemôže voči spotrebiteľovi vyvolávať účinky. Určenie nekalej povahy tejto podmienky súdnym rozhodnutím musí v zásade viesť k navráteniu jeho právnej a skutkovej situácie, v ktorej by sa spotrebiteľ nachádzal, ak by uvedená podmienka neexistovala (rozsudok Súdneho dvora, Veľká komora, v spojených veciach C-154/15, C-307/15 a C-308/15, bod 61). Existuje teda možnosť domáhať sa vyhlásenia zmluvnej podmienky z preventívnych dôvodov (bez práva na reštitučné plnenie). Zo súdnej kontroly nie sú vylúčené ani zmluvné klauzuly, ktorých obsahom nie je právo na plnenie a s ktorými by bolo kumulatívne uplatnenie reštitučných práv na plnenie problematické až nemožné.

Ak spotrebiteľ vyvolá individuálny súdny spor o posúdenie zmluvnej podmienky, či nie je neprijateľná, súd ex offio zohľadňuje všetky okolnosti prípadu, aby sa dopracoval k finálnemu záveru, a to nielen z dôvodu individuálnej ochrany spotrebiteľa, ale v záujme dôležitého spoločenského cieľa. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodujúce, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky (posudzuje sa, či zmluvná podmienka je z objektívneho hľadiska spôsobilá negatívne zasiahnuť do práv spotrebiteľa), ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenia zmluvnej podmienky za neprijateľnú, t. j. či tak činí počas plnenia záväzkov zo zmluvy alebo až následne. Danosť právneho záujmu na zabezpečení právnej istoty, ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami nie je časovo limitovaná a takýto stav trvá, až kým dodávateľ neukončí používanie neprijateľnej zmluvnej podmienky (C-618/10, bod 52).

Rozsudok o určení konkrétnej zmluvnej podmienky za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti v individuálnej veci predstavuje pre naplnenie právnej istoty spotrebiteľa štandardný prostriedok ochrany. Bez toho, aby boli dotknuté práva z premlčania, takýto rozsudok predstavuje popri právnej istote o povahe zmluvnej podmienky aj základ pre prípadné ďalšie práva spotrebiteľa (napr. právo na reštitučné plnenie, právo na satisfakciu, právo na postúpenie pohľadávky vzniknutej plnením na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky) a má aj celospoločenský význam, pretože pre dodávateľa vzniká povinnosť ukončiť používanie judikovanej neprijateľnej podmienky (§ 53a Občianskeho zákonníka).

19.1. V zásade tak samotný čas uplynutý od uzavretia zmluvy obsahujúcej neprijateľné zmluvné podmienky nemôže byť dôvodom na jej zamietnutie. Zároveň vzhľadom na citovanú judikatúru žalovaný neuviedol dôvody, ktoré by súd mohli viesť k úvahe o zneužití práva a konaní v rozpore s dobrými mravmi.

20. Všeobecné kritériá pre určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok.

SdEÚ spojené veci C – 776/19 až C – 782/19:

84 Z tohto hľadiska treba uviesť, že dodržanie zásady efektivity a dosiahnutie cieľa sledovaného smernicou 93/13, ktorý spočíva v ochrane spotrebiteľa vyvážením asymetrie medzi postavením predajcu alebo dodávateľa a postavením spotrebiteľa, nemožno zabezpečiť, ak by dôkazné bremeno v súvislosti s preukázaním jasnej a zrozumiteľnej povahy zmluvnej podmienky v zmysle článku 4 ods. 2 tejto smernice niesol spotrebiteľ.

SdEÚ č. C-212/20:

77 Súdny dvor totiž rozhodol, že s cieľom zabezpečiť odradzujúci účinok článku 7 smernice 93/13 nemôžu právomoci vnútroštátneho súdu, ktorý konštatuje existenciu nekalej zmluvnej podmienky v zmysle článku 3 ods. 1 tejto smernice, závisieť od skutočného uplatňovania tejto podmienky (uznesenie z 11. júna 2015, Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, C-602/13, neuvverejnené, EU:C:2015:397, bod 50).

58 - Z ustálenej judikatúry v tejto súvislosti na jednej strane vyplýva, že dodržanie požiadavky jasnosti a zrozumiteľnosti zmluvnej podmienky, ktorú stanovuje článok 5 smernice 93/13, predstavuje jednu zo skutočností, ktorú treba zohľadniť v rámci posúdenia nekalej povahy tejto podmienky, ktoré má vykonať vnútroštátny súd na základe článku 3 ods. 1 tejto smernice. V rámci tohto posúdenia uvedenému súdu prináleží, aby vzhľadom na všetky okolnosti danej veci zhodnotil v prvom rade možné nedodržanie požiadavky dobrej viery a v druhom rade existenciu prípadnej značnej nerovnováhy ku škode spotrebiteľa v zmysle tohto posledného uvedeného ustanovenia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. októbra 2019, Kiss a CIB Bank, C-621/17, EU:C:2019:820, bod 49 - Transparentná povaha zmluvnej podmienky, ktorú vyžaduje článok 5 smernice 93/13, tak predstavuje jednu zo skutočností, ktorú treba zohľadniť v rámci posúdenia nekalej povahy tejto podmienky, ktoré má vykonať vnútroštátny súd na základe článku 3 ods. 1 tejto smernice. V rámci tohto posúdenia uvedenému súdu prináleží, aby vzhľadom na všetky okolnosti danej veci posúdil v prvom rade možné nedodržanie požiadavky dobrej viery a v druhom rade existenciu prípadnej značnej nerovnováhy na úkor spotrebiteľa v zmysle tohto posledného uvedeného ustanovenia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. septembra 2017, Andriuc a i., C-186/16, EU:C:2017:703, bod 56).).

20.1. Okrem už vyššie uvedeného tak súd konštatuje, že žalovaný neobhájil transparentnosť zmluvných podmienok, ich odklon od zákona v neprospech spotrebiteľa a to, že by s nimi spotrebiteľ pri individuálnom vyjednávaní súhlasil, resp. že boli vyrovnané inými zmluvnými ustanoveniami v prospech spotrebiteľa.

21. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

21.1. Pri rozhodovaní o výške trov konania bude vyšší súdny úradník vychádzať z toho, že výroky I. a II. rozsudku tvoria jeden predmet konania určený výškou bezdôvodného obohatenia. Vyššie citovaný § 11 ods.4 zákona č. 129/2010 Z.z. mieri na prípady keď neplatnosť zmluvy alebo bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru sú primárnym predmetom konania. V prejednávanej veci však ide len o zajudikovanie predbežnej otázky vo vzťahu k bezdôvodnému obohateniu, ktorý záver by bol urobený aj bez návrhu žalobcu. V takomto prípade tak súd posudzuje žalobu vo vzťahu k výrokom I. a II. ako žalobu s predmetom o vydanie bezdôvodného obohatenia

21.2. Súd upúšťa od svojej predchádzajúcej praxe, keď úspech pri žalobe o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok posudzoval podľa počtu určených a neurčených zmluvných podmienok ako neprijateľných. Rozhodovanie vyzeralo tak, že ak spotrebiteľ žaloval 5 podmienok a ako neprijateľné boli určené 4 a v 1 bola žaloba zamietnutá, tak jeho čistý úspech predstavoval 3/5. Súd je pri zmene jeho rozhodovania analogicky inšpirovaný rozsudkom SdEÚ zn. C – 224/19, podľa ktorého:

93 Svojou dvanástou otázkou položenou vo veci C-224/19 sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice 93/13 majú vykladať v tom zmysle, že bránia režimu, ktorý umožňuje, aby časť trov konania znášal spotrebiteľ, a to v závislosti od výšky súm zaplatených bez právneho dôvodu, ktoré sa mu vracajú v nadväznosti na vyhlásenie neplatnosti zmluvnej podmienky z dôvodu jej nekalej povahy.

94 Zo skutočností uvedených v spise predloženom Súdnemu dvoru totiž vyplýva, že uplatnenie článku 394 LEC by mohlo mať za následok, že predajca alebo dodávateľ nebude zaviazaný na náhradu všetkých trov konania, ak sa v celom rozsahu vyhovie žalobe o neplatnosť nekalej zmluvnej podmienky podanej spotrebiteľom, ale len čiastočne sa vyhovie žalobe o vrátenie súm zaplatených na základe tejto podmienky.

95 V tejto súvislosti z judikatúry uvedenej v bode 83 tohto rozsudku vyplýva, že rozdelenie trov súdneho konania pred vnútroštátnymi súdmi patrí s výhradou dodržania zásad ekvivalencie a efektivity do procesnej autonómie členských štátov.

96 Treba teda uviesť, že nič v spise predloženom Súdnemu dvoru nenasvedčuje tomu, že tento režim sa uplatňuje odlišne v závislosti od toho, či je predmetné právo priznané právom Únie alebo vnútroštátnym právom. Treba však rozhodnúť o otázke, či je zlučiteľné so zásadou efektivity uložiť spotrebiteľovi povinnosť znášať trovy konania v závislosti od súm, ktoré mu boli vrátené, hoci mal úspech, pokiaľ ide o nekalú povahu napadnutej zmluvnej podmienky.

97 Pokiaľ ide o otázku dodržiavania zásady efektivity, tá sa musí posúdiť vzhľadom na skutočnosti pripomenuté v bode 85 tohto rozsudku.

98 V prejednávanej veci smernica 93/13 priznáva spotrebiteľovi právo obrátiť sa na súd s cieľom určiť nekalú povahu zmluvnej podmienky a vylúčiť jej uplatnenie. Podmieňovanie výsledku rozdelenia trov takéhoto konania len sumami, ktoré boli zaplatené bez právneho dôvodu a ktorých vrátenie sa nariaďuje, však môže spotrebiteľa odradiť od uplatnenia uvedeného práva s ohľadom na poplatky spojené so súdnym podaním (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. septembra 2018, Profi Credit Polska, C-176/17, EU:C:2018:711, bod 69).

99 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy treba na dvanástu otázku položenú vo veci C-224/19 odpovedať tak, že článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice 93/13, ako aj zásada efektivity sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia režimu, ktorý umožňuje, aby časť trov konania znášal spotrebiteľ, a to v závislosti od výšky súm zaplatených bez právneho dôvodu, ktoré sa mu vracajú v nadväznosti na vyhlásenie neplatnosti zmluvnej podmienky z dôvodu jej nekalej povahy, keďže takýto režim vytvára podstatnú prekážku, ktorá môže odradiť spotrebiteľa od uplatnenia práva na účinné súdne preskúmanie novej nekalej povahy zmluvných podmienok, ako mu ho priznáva smernica 93/13.

21.3. Uvedené znamená, že v prípade, ak spotrebiteľ uspeje s vyhlásením aspoň jednej zmluvnej podmienky za neprijateľnú, tak mal v konaní úspech 100% a prizná sa mu plná náhrada trov konania, pričom predmet konania bol len jeden. Uvedené podľa súdu zodpovedá aj cieľom ochrany

spotrebiteľa a možnosti nechať si konkrétnu zmluvnú podmienku posúdiť súdom a znášanie trov konania spotrebiteľom čo len čiastočne, by ho mohlo od uplatňovania jeho práv odradiť. Samozrejme súd ani pri takejto žalobe nevyklučuje možnosť zneužitia práva ale o uvedenom mu v tomto konaní neboli predložené dôvody.

Úspech spotrebiteľa tak s istou licenciou (vo význame voľnejšie posudzované) možno chápať ako úspech v základe nároku (čiastočná neplatnosť zmluvy), kde výška tohto nároku (rozsah čiastočnej neplatnosti) závisela od úvahy súdu.

Uvedené zároveň odstráni aj výkladové ťažkosti spojené s tým, či v prípade žaloby o určenie viacerých zmluvných podmienok ako neprijateľných ide o jeden predmet konania alebo o viac predmetov konania podľa počtu žalovaných podmienok. Pri trovách právneho zastúpenia tak pri aplikácii § 11 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z.

(1) Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna trinástina výpočtového základu, ak

a) nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch,

b) klientom je spotrebiteľ a ide o zastupovanie v spore zo spotrebiteľskej zmluvy, alebo

c) klientom je fyzická osoba a predmet konania sa týka nehnuteľnosti, ktorá je určená na bývanie alebo slúži jej na bývanie; to neplatí vo veciach vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov alebo zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva.

(2) Ustanovenie odseku 1 písm. b) sa nepoužije, ak bol klient v spore podľa odseku 1 písm. b) alebo písm. c) čo i len čiastočne úspešný.

dôjde k súbehu písm.a/ a b/ tak, že v prípade úspechu spotrebiteľa pri vyhlásení aspoň jednej neprijateľnej zmluvnej podmienky za neprijateľnú bude základná sadzba odmeny za jeden úkon právnej služby 1/13 výpočtového základu a spotrebiteľ bude plne úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.
Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.